

KOUVOOLA

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022

Lähtökohdat vuoteen 2023

- Ensimmäinen budjetti sote-uudistuksen jälkeen
- Poikkeukselliset ajat jatkuvat
- Haasteena energian saatavuus ja hinta ja muut hinnannousut
- Inflaatio ja korkojen nousu
- Uusi strategia hyväksytty
- Panostus lapsiin ja nuoriin sekä elinvoimaan

Yleisiä/lainsäädännöllisiä muutostekijöitä

Hyvinvointialueen
aloittaminen

Maailmanpoliittinen
tilanne

Koronatilanteen
jatkuminen

Verotulotilitysten
poikkeuksellisuus

TE-palvelujen siirto
kunnille 2025

Valtakunnallinen
palkkaratkaisu

Kouvolan kaupungin omat päätökset

Investoinnit ja
kärkihankkeet

Yliopisto- ja
korkeakouluyhteistyö

Digitaalisten
palveluiden
kehittäminen

Urheilulukio

Osallistuva
budjetointi

Kiinteistökaupan
tuotot huomioidaan
lainvoimaisuuden
tultua

Investoinnit

- 2023 investointimenot 42,9 milj. euroa
- 2023 investointitulot 0,9 milj. euroa
- Perusopetus
 - Valkealan, Inkeröisten, Marjoniemen ja Kuusankosken koulut/monitoimitilat
- Päiväkodit: Naukio ja Kaunisnurmi
- Urheilupuiston uimahallin laajennus + peruskorjaus
- Teatterin uudisrakennus + vanhan peruskorjaus
- Kadut, tiet ja kevyt liikenne
- Kärkihankkeet:
 - Yritystonttituotanto
 - Käyrälammen kehittäminen
- Investointeja rahoitetaan myös vaihtoehtoisilla muodoilla

Kärkihankkeet ja edunvalvonta

- Kärkihankkeet:
 - Käyrälammen kehittäminen
 - Yritystonttituotanto
 - Yritysten sijoittumispalvelut
- Edunvalvonta:
 - Itärata
 - Valtatie 15
 - Muut tiehankkeet, VT 6 ja VT 12
 - Yliopistoyhteistyö ja koulutustarjonta
 - Turvallisuus

Kouvolan talousarvio 2023

Toimintatulot 44,0 M€ -15,7 %	+	Toimintamenot -234,6 M€ -60,9 %	=	Toimintakate -189,0 M€ -65,4 %
--	---	--	---	---

Valtionosuudet 16,6 M€ -90,5 %	+	Verotulot 206,0 M€ -45,8 %	=	Verorahoitus -222,6 M€ -59,9 %
---	---	---	---	---

Rahoitustulot 11,5 M€ -9,9 %	+	Rahoitusmenot -5,0 M€ 79,1 %	=	Rahoitus 6,5 M€ -60,5 %
---	---	---	---	--------------------------------------

TA 2023 muutettuun talousarvioon 2022

- Toimintakate pienenee 356,9 milj. €
- Verorahoitus pienenee 333,1 milj. €
- Vuosikate paranee 20,2 milj. €
- Nettoinvestoinnit 44,9 milj. €
- Rahoitustarve investointeihin 1,6 milj. €
- Lainakannan vähennys 49,0 milj. €
 - Lyhytaikaisten lainojen vähennys 50,0 milj. €
 - Antolainojen vähennys 52,0 milj. €
- Tulovero-% 8,61
- Kiinteistöverot ennallaan

Talousarvion 2023 tunnuslukuja

Tilikauden ylijäämä 11,9 M€	Toimintakatteen muutos -65,5 %	Vuosikate/poistot 141,9 %	Vuosikate 512 euroa/asukas	Kertynyt ylijäämä 326 euroa/asukas
Kertynyt ylijäämä 25,6 M€	Investointimenot 42,9 M€	Investointien tulorahoitus-% 94,5	Lainakanta 3 608 euroa/asukas	Laskennallinen lainanhoitokate 1,1

Tuloslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate	-546,3	-546,9	-189,0	-191,2	-194,5	-196,7
Verotulot	371,0	380,0	206,0	194,0	200,0	204,0
Valtionosuudet	193,4	176,0	16,6	13,0	15,5	15,7
Rahoitustulot ja – menot	11,5	10,0	6,5	5,3	4,3	3,0
Vuosikate	29,5	19,1	40,2	21,1	25,4	26,0
Poistot ja arvonalentumiset	-26,7	-25,5	-28,3	-29,4	-30,3	-33,7
Tilikauden tulos	2,8	-6,4	11,9	-8,2	-5,0	-7,7
Tilikauden yli-/alijäämä	3,1	-6,3	11,9	-8,2	-4,9	-7,6
Kertynyt yli-/alijäämä	20,0	13,6	25,6	17,6	12,7	5,1
Kunnallisveroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,61	8,61	8,61

Rahoituslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta	24,7	5,6	38,9	19,8	24,1	24,8
Investointien rahavirta	-35,0	-30,5	-40,7	-75,3	-81,0	-67,8
Toiminta ja investoinnit, netto	-10,3	-24,9	-1,8	-55,5	-56,9	-43,0
Antolainauksen muutokset	0,2	-0,1	51,9	-2,4	2,2	3,7
Lainakannan muutokset	-9,8	25,0	-49,0	58,0	55,0	40,0
Rahoituksen rahavirta	12,1	24,9	2,9	55,6	57,2	43,7
Vaikutus maksuvalmiuteen	1,8	0	1,1	0,1	0,3	0,7
Investointien tulorahoitus, %	75,5	51,4	94,5	27,4	30,5	37,2
Lainakanta, milj. euroa	257,1	332,1	283,1	341,1	396,1	436,1
Lainakanta euroa/as	3 194	4 176	3 608	4 397	5 163	5 747
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,5	1,1	0,5	0,6	0,5
Asukasmäärä	80 483	79 526	78 462	77 571	76 710	75 878

Tarkastuslautakunta talousarvio 2023

Tarkastuslautakunta	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023
Toimintakate, M€	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Henkilöstömäärä, htv	1,0	1,0	1,0	1,0

Strategiset painopistealueet 2023, konsernipalvelut 1/2

- **Konsernipalveluissa panostetaan kaupungin palvelujen digitalisoinnin edistämiseen**
 - Digitalisointimallien kehittäminen, digimentorointi ja digitukikoordinaatio
 - Talous-, henkilöstö- ja hallintoprosessit
- **Kinnon palvelusopimuksessa panostus yritysten sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön sekä hankinta-asiamiehen työhön**
 - Kinnon palvelusopimuksen tasoa tullaan tarkastelemaan vuosittain ja tavoitteena kaupungin osuuden asteittainen vähentäminen
- **Korkeakouluyhteistyön lisääminen (LUT, XAMK)**

Strategiset painopistealueet 2023, konsernipalvelut 2/2

- Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen
- TE-palveluiden uudistaminen (TE-palveluiden siirto kunnille 2025)
- Hyvinvointialueen yhdyspintatyön varmistaminen
- Hankintojen paikallisuusasteen nostaminen
- Kouvolan tunnettuuden ja koko organisaation viestintäkyvykkyyden kehittäminen (Kouvola-brändi)
- Viestintä ja markkinointiohjelman jalkauttaminen
- Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin rakentaminen
- Talouden tasapainottaminen

Konsernipalvelut talousarvio 2023

Kaupunginhallitus	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023
Toimintakate, M€	-4,2	5,9	5,2	-4,9
Henkilöstömäärä, htv	137,8	139,6	139,6	141,0

Olennaiset ja merkittävät muutokset

- Joukkoliikenteen tuotot vähenevät johtuen mm. lippumaksutulojen laskusta 0,4 M€
- Joukkoliikenteen kulut kasvavat kilpailutusten ja kasvavien kustannusten takia 0,4 M€
- Energiakustannusten nousun arvio 4,3 M€
- Ulkoisten vuokratulojen väheneminen 1,2 M€
- Ylläpitokustannusten pieneneminen 0,6 M€ (myytyjen kiinteistöjen osalta)
- Verotuskustannusten alenema, menonvähennys 0,9 M€ (sote-uudistus)
- Työmarkkinatuen kuntaosuus, menonlisäys 7,5 M€ (sote-uudistus)
- Kotoutuminen/maahanmuuttotyö kaupungille sotesta siirtyvä osuus 0,1 M€

Strategiset painopistealueet 2023, kasvatus ja opetuslautakunta 1/2

Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee

- Tuen oikea-aikaisuutta sekä yleisen tuen toimintamalleja vahvistetaan.
- Joustava esi- ja alkuopetus toimii lapsilähtöisesti antaen mahdollisuuden yksilökohtaiselle kasvulle ja kehitykselle.
- Lasten luontosuhdetta vahvistetaan sekä tuetaan lapsen kestävän elämäntavan taitoja.
- Varhaiskasvatuksessa lisätään edelleen lasten liikkumista. Lasten pitkäkestoista paikallaan oloa vähennetään kaikessa toiminnassa.
- Harrastamisen Kouvolan mallin mukaista toimintaa on kaikissa Kouvolan kouluissa. Toimintaa jatketaan edelleen laajentaen yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
- Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu –malli toimii kaikissa kouluissa.

Lasten ja nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot paranevat

- Lasten ja nuorten monilukutaitoa ja digitaalista osaamista vahvistetaan.
- Digitutorit toimivat perusopetuksessa.
- Korkeakouluyhteistyötä vahvistetaan.
- Urheilulukio tukee nuorta opiskelun ja urheilun yhdistämisessä.

Strategiset painopistealueet 2023, kasvatus ja opetuslautakunta 2/2

Lapsille ja nuorille tarjotaan kasvualusta, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestäväää elämäntapaa

- Varhaiskasvatuksessa lasten vuorovaikutus- ja tunnetaitoja vahvistetaan sekä lasten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla vahvasti leikkiä oppimisen ja kehityksen keskeisenä tekijänä.
- Oppilaat ja opiskelijat ovat osallisia itseään koskevissa ratkaisuihin ja niiden valmistelussa. Toimintaympäristöissä panostetaan arkipäivän vuorovaikutuskulttuuriin ja tuetaan yhteisöllisyyttä. Yhteisötutorien sekä hyvinvointitutorien toiminta tukee tätä työtä.
- Tukipajatoiminta (Motipaja) antaa tukea oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyviin haasteisiin sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten työllistymiseen ja kouluttautumiseen.

Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy

- Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan työnohjauksella.
- Yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta pyritään parantamaan poikkeusolojen jälkeen.

Kasvatus ja opetus talousarvio 2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023
Toimintakate, M€	-151,2	-137,4	-139,3	-143,9
Henkilöstömäärä, htv	2 000,0	1 817,4	1 817,4	1 734,0

Olennaiset ja merkittävät muutokset

- Valtakunnallisen palkkaratkaisun vaikutus 2,6 M€
- Hyvinvointialueelle siirtyvät kustannukset 1,7 M€, siirtyvä henkilöstö, 28 HTV
- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen 0,7 M€ lakimuutosten johdosta
- Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusiminen asiakaspalvelun sujuvuuden ja digitalisoinnin kannalta tärkeää
- Tulojen kasvu hankkeiden kautta

Strategiset painopistealueet 2023, liikunta ja kulttuurilautakunta

Lasten ja nuorten harrastustoiminta

- Koululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden liikuntaselvitys
- Lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon lisääminen yhdessä koulujen kanssa
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen tunnetummaksi tekeminen mm. varhaiskasvatusyhteistyötä laajentaen ja kehittäen
- Harrastamisen Kouvolan mallin kehittäminen
- Laaja-alaisten matalan kynnyksen aktiivipuistojen kehittäminen ja rakentaminen

Liikunta- ja kulttuuriohjelman laadinta tulevalle 10-vuotiskaudelle

Digitalisaation lisääminen asiakaspalveluissa ja sisäisessä toiminnassa

- Liikuntapaikkojen ja varausjärjestelmän digitalisaation lisääminen

Keskusta-alueen liikunta- ja kulttuuri-investointien suunnittelu

- Liikuntapaikkainvestoinnit (uimahalli, monitoimiareena, pieninvestoinnit)
- Kulttuurikorttelin investointien suunnittelu

Liikunta ja kulttuuri talousarvio 2023

Liikunta- ja kulttuurilautakunta	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023
Toimintakate, M€	-24,1	-24,5	-25,7	-27,0
Henkilöstömäärä, htv	180,3	181,5	181,5	184,5

Olennaiset ja merkittävät muutokset

- Tuotto-odotuksen pienentäminen
- Valtakunnallisen palkkaratkaisun vaikutus 0,3 M€
- Yhteisötyön siirto konsernipalveluihin

Strategiset painopistealueet, tekninen lautakunta 2023 1/2

Kärkihanke/Yritystonttituotannon vahvistaminen

- Yritystonttituotannon investoinneille esitetään erillisiä määrärahoja yhdyskuntatekniikan investointeihin, tonttien esirakentamiseen sekä maanhankintaan.
 - Esitys, että yritystonttituotantoa vahvistetaan seitsemällä osa-alueella:
 - Tehola, Jokela, ydinkeskusta, Korjala, Tervaskangas, Korja ja Suvioja.
 - 5 vuoden projektisuunnitelma, esitys:
 - maanhankinnan määrärahojen korotus n. 1 M€/vuosi
 - yhdyskuntatekniikan investoinnit n. 1-5 M€/vuosi
 - Tulevaisuudessa huomioitava myös kasvavissa käyttötalouden kustannuksissa.

Kärkihanke/Käyrälammen kehittäminen

- Seuraavat investoinnit: Käyrälammen raitti ja rantapuiston laajennus, uusien kortteleiden infran rakentaminen, melusuojausten toteutus vaiheittain

Strategiset painopistealueet, tekninen lautakunta 2023 2/2

- Kävelyn, pyöräilyn ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen
- Infran korjausvelan kasvun pysäyttäminen ja pienentäminen
- Ympäristövahdin käyttöönotto (ympäristöohjelman ja hinkutavoitteiden seuranta)
- Ranta-asumisen edistäminen
- Sujuva rakentamislupaprosessi

Tekninen lautakunta talousarvio 2023

Tekninen lautakunta	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TA 2023
Toimintakate, M€	-11,6	-12,6	-15,0	-13,0
Henkilöstömäärä, htv	676,8	627,1	627,1	558,0

Olennaiset ja merkittävät muutokset

- Hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alussa yhteensä 42 henkilöä puhtaus- ja ruokapalveluilta. Poistuvat kustannukset ja tulot yhtä suuret, ei nettokustannusvaikutusta.
- Valtakunnallisten palkkaratkaisujen vaikutukset
- Energian hintojen nousu sekä muiden kustannusten nousut
- Tulo-odotusten pieneneminen
 - Mm. metsien puunmyyntitulot, rakennuslupamäärät

Tutustu myös talousarvion visualisointiin:

[Talousarvio ja taloussuunnitelma 2023-2026
visualisoituna](#)

KOUVOLLA

Lisätietoja:

Marita Toikka
Tuukka Forsell, Veikko Niemi,
Hannu Tylli, Hellevi Kunnas